

Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap
Årøseterv. 56
6422 MOLDE

Oversendelse av endret tillatelse til drift av deponi etter forurensningsloven for Romsdalshalvøyas Interkommunale Renovasjonsselskap (RIR)

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ferdigbehandlet søknaden fra RIR av 13.03.2014 om endring av vilkåret om komprimering og tildekking. Fylkesmannen har endret tillatelsen til virksomheten etter forurensningsloven som omsøkt, i tillegg er også andre vilkår oppdatert og tilpasset dagens forhold. Endret tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi varsler at virksomheten vil bli plassert under gebyrsats 2 og skal betale et gebyr på kr 23 400 for behandlingen av søknaden.

Vi viser til deres søknad av 13.03.2014 om endring av tillatelse etter forurensningsloven. Vi viser videre til dialogen som har vært i etterkant i forhold til å oppdatere hele tillatelsen til å passe bedre med dagens forhold.

I forbindelse med endringene har vi oppdatert alle vilkår slik at disse er i tråd med dagens praksis. Noen av endringene er kun omskrivninger og innebærer ikke reelle endringer. Rekkefølgen av vilkårene er også endret. Bestemmelser fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9 gjelder for deponiet, uavhengig av om dette er vist til i vilkårene gitt i tillatelsen eller ei. Unødige gjentakelser av forskriften er derfor fjernet i den endrede tillatelsen. Disse endringene medfører ingen nye juridiske krav og er derfor ikke omtalt i vedtaket under.

Vedtak

Fylkesmannen i Møre og Romsdal endrer følgende vilkår i tillatelse 2010.0094.T (henvisningene gjelder den nye nummereringen av vilkårene):

- Vilkår 1.1 Ramme for tillatelsen er endret til kun å gjelde deponering av avfall. Tillatelse til følgende aktiviteter er fjernet og vil bli regulert i separate løyver:
 - a. Sortering og etterbehandling av blandet avfall
 - b. Mellomlagring av avfall
 - c. Kverning
 - d. Gjenvinningsstasjon med mottak for farlig avfall
 - e. Kompostering av oljeholdig avfall

Aktivitet a-e vil likevel være tillatt fram til det gis nye, oppdaterte tillatelser til disse aktivitetene.

Det er stilt nytt krav til at avfall som lett kan gjenvinnes ikke kan deponeres.

- Det er satt krav til kompetanse i vilkår 2.5.
- Krav om eget program for bekjempelse av skadedyr og fugleplager er fjernet fra vilkår 2.8 om nærmiljøtiltak.
- Det er satt et nytt krav til oljeholdig avløpsvann i vilkår 2.9.
- Krav om utlekkings tester for forurenset jord under grensa for farlig avfall er fjernet.
- I vilkår 3.3 er det satt krav til at virksomheten plikter å føre prøvekontroll utover kravet til stikkprøvekontroll i avfallsforskriften ved mistanke om at avfallet ikke er i tråd med hva som tillates deponert.
- Det er satt krav til rensing av sivevann i vilkår 3.5.
- Krav om daglig komprimering og minimum ukentlig tildekking av ordinært avfall er fjernet.
- Grenseverdiene for støy er endret slik at de samsvarer med veileder T-1442/2012 i nytt vilkår 6.
- Det er satt krav til overvåking av metanemisjon fra deponiets overflate i vilkår 9.4.
- Det er nytt krav til kvalitetssikring av utslippsmålingene i vilkår 9.3.

Endret tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev.

Tillatelsen er endret i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 18. I forbindelse med endringen av tillatelsen har vi også oppdatert ordlyden i andre krav slik at disse er i tråd med slik vi stiller kravene i dag. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ved avgjørelsen av endringer av vilkårene i tillatelsen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemperne og kost-nytteverdi ved at vilkårene strammes inn eller slakkes opp.

Denne tillatelsen kan også senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til www.regelhjelp.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling og begrunnelse

Om saken

Nåværende avfallsdeponiet i Årødalen ble etablert i 1984 og har vært utbygd i fire etapper. Etappe I har delvis membran og delvis svelleleire som tettingslag mot grunn. Etappe II er i sin helhet tettet i bunnen med svelleleire med en tykkelse på 10 til 15 cm. Etappe III og IV har dobbel membran, plastmembran øverst og fiberduk med svelleleire nederst. Etappe I til III er avsluttet og deponeringen foregår i etappe IV. Hele deponiområdet har 50 cm med drenerende lag av singel/grus med nedlagt drenering.

Årødalen avfallsdeponi fikk fornyet utslippstillatelse sommeren 2010. Denne var tilpasset nye krav i avfallsforskriften kapittel 9. De nye forskriftskravene har ført til at den totale avfallsmengden til deponi har gått drastisk ned, samtidig som det har skjedd endringer av avfallstypene som nå deponeres.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gjennomførte revisjon ved de tre avfallsdeponiene i fylket i 2012/2013. Det ble da avdekket en del svakheter og noen direkte feil i tillatelsene fra 2010.

I etterkant av revisjonen søkte RIR om endring av et av vilkårene. Dette gjaldt kravet om at avfall skal komprimeres minimum samme dag som deponering og tildekkes minimum ukentlig. RIR mente kravet førte til lite rasjonell drift av deponiet uten at det var nødvendig for å hindre forurensning med den avfallsmengden som deponeres i dag.

De to andre deponiene i fylket har også søkt eller ytret ønske om endringer av andre vilkår i tillatelsen, og i stedet for å behandle hver enkelt søknad for seg, fant Fylkesmannen det hensiktsmessig å ta en full gjennomgang av malen for tillatelse til drift av deponi og revidere og oppdatere alle de tre tillatelsene samtidig.

16.12.2015 ble det avholdt møte mellom Fylkesmannen og de tre deponiene i fylket, der forslag til ny mal for drift av deponi ble gjennomgått, og deponi-eierne fikk anledning til å komme med innspill. Referat fra møtet ble sendt ut 18.12.2015.

Utkast til endret tillatelse ble sendt til RIR i e-post av 18.01.2016. RIR kommenterte utkastet i brev av 01.02.2016. De skriver at det er ryddig at deres drift på anlegget blir regulert i flere tillatelser og svarte videre på de punktene i tillatelsen som ikke var helt avklart. Når det gjelder rensing av sigevann påpeker de at anlegget har en teoretisk kapasitet som angitt i utkastet, men at driftsstatistikken viser at den registrerte kapasiteten er lavere enn dette. En av grunnene er at driftsstopp i løpet av natt/helg ikke blir rettet før normal arbeidsdag. En annen grunn er at renseanlegget må stoppes med ulike intervaller for gjennomføring av rensning av membranene. Om kravet til rensing blir stående vil det føre til dramatisk større driftskostnader, bl.a til døgnkontinuerlig vaktordning. De viser til at de har iverksatt arbeid for å redusere nedetiden på anlegget og at de på den måten vil heve rensesgraden i anlegget.

Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannen har lagt til grunn at de tre deponiene skal ha like vilkår der dette er mulig. Vi har derfor endret vilkårene for alle, og endringene vil også ligge til grunn for eventuelle søknader om nye deponier i fylket. I arbeidet med å revidere tillatelsene har vi tatt utgangspunkt i mal for tillatelse til drift av deponi utarbeidet av SFT i 2006, som også lå til grunn da ny tillatelse ble gitt i 2010. Denne har blitt redigert i forhold til oppbygging og standard krav i mal for tillatelse til annen industri som var oppdatert av Miljødirektoratet

senest i 2014. I tillegg har vi også sett til oppdaterte vilkår stilt i gjeldende tillatelser til deponier ellers i landet.

Vi har valgt å gi en separat tillatelse som omhandler kun drift av deponiet. Den gamle tillatelsen omfattet også andre aktiviteter som sortering og etterbehandling av blandet avfall, mellomlagring av avfall, kverning, gjenvinningsstasjon med mottak for farlig avfall og kompostering av oljeholdig avfall, uten at det ble stilt spesifikke krav til noe annet enn for sortering og etterbehandling av blandet avfall. Disse kravene var imidlertid ikke lik kravene som stilles til andre sorterings- og etterbehandlingsanlegg. Separate tillatelser gir en bedre oversikt når det gjelder vilkår som stilles til de ulike aktivitetene. Det vil også bli enklere for allmenheten å få oversikt over gitte tillatelser gjennom søkefeltet i www.norskeutslipp.no. Av praktiske grunner får vi ikke oppdatert tillatelsene til alle aktivitetene samtidig, og det er derfor gjort vedtak i dette brevet om at de øvrige aktivitetene vil være lovlige fram til det blir gitt nye tillatelser.

Det er stilt nytt krav til at avfall som lett kan gjenvinnes ikke kan deponeres. Dette ble diskutert på møtet med deponiene 16.12.2015. Det ble kommentert at kravet bør stilles slik at det skal gjøres en kost/nytte-vurdering av muligheten for gjenvinning. Fylkesmannen lovet å se nærmere på formuleringen i tillatelsen. Formuleringen «en samlet vurdering av kostnadene dette vil innebære i forhold til de miljøfordeler som oppnås» ble vurdert, men vi fant at denne blir for omfattende å følge opp, både for deponiene og Fylkesmannen. Det er allerede satt føringer for hva som kan deponeres i avfallsforskriften kap. 9 § 9-4 og krav til at alt avfall skal behandles før deponering i § 9-6. Utsortering av avfall som skal gjenvinnes ligger i definisjonen av behandling i § 9-3 bokstav i). Vi finner ikke grunnlag for å gi strengere krav enn nasjonale føringer på dette feltet. Kravet om at avfall som lett kan gjenvinnes ikke skal deponeres, vil kunne slå inn dersom det bli deponert avfallsfraksjoner der det uten tvil er etablert gode alternative gjenvinningsløsninger.

Krav om eget program for bekjempelse av skadedyr og fugleplager er fjernet fra vilkår 2.8 om nærmiljøtiltak. Dette er tatt ut da det ikke lenger er lov å deponere organisk materiale som kan være av interesse for skadedyr. Fylkesmannen er av den oppfatning at den skadedyrproblematikken som eventuelt måtte forekomme på avfallsdeponiet i Årødalen kommer av utendørs sortering av avfall og ikke fra deponert avfall. Vi mener at programmet for bekjempelse av skadedyr og fugleplager må opprettholdes fram til det blir gitt egen tillatelse til denne aktiviteten.

Krav om utlekkings tester for forurenset jord under grensa for farlig avfall er nå fjernet. Etter det vi kjenner til er dette en bestemmelse som er gitt til deponier i Hordaland, men ikke i resten av landet. Vi kan ikke finne grunnlag for å behandle forurenset jord annerledes enn andre forurensete fraksjoner, som blåsesand, betong, slam e.l., med tanke på utlekking av farlig stoff. Vi mener at denne bestemmelsen ikke er nødvendig for å motvirke forurensning. Det er viktig å få kontroll på forurenset jord som graves opp, og den riktige håndteringen av disse massene i dag er som regel å legge de på deponi for ordinært avfall. Motvirkning av forurensning fra de deponerte massene vil skje gjennom sigevannskontroll og rensing av sigevannet. Forurenset jord som overskrider grensa for farlig avfall må gjennomgå utlekkings tester på lik linje med andre avfallsmasser før det eventuelt deponeres i egen celle på deponiet. Det er også stilt krav til konkrete risikovurderinger med beregninger av den totale mengden som kan lekke ut i vilkår 3.2.

Det er nå satt krav til at bedriften plikter å føre prøvekontroll, utover kravet om stikkprøvekontroll i avfallsforskriften, når det er mistanke om at avfallet ikke er i tråd med det som tillates deponert. Dette mener vi er et rimelig krav for å motvirke forurensning, som ikke vil føre til vesentlige kostnader eller ulemper for virksomheten.

Fylkesmannen har satt krav om at sigevannet skal gjennomgå en form for rensning til alle de tre deponiene, men kravet til renseløsning er ulike og bygger på utredninger og eventuelt allerede etablerte renseløsninger. Dette kravet er først og fremst gitt med tanke på å få redusert utslippet av miljøgifter. Det er ikke målt alarmerende høye verdier av miljøgifter på deponiene, men bransjen og myndighetene ligger stadig i etterkant i forhold til å målinger av nye miljøgifter. Mange av stoffene måles kun hvert 5. år og vi har mindre kontroll på disse. Mange av miljøgiftene er svært lite løselig i vann og vil knytte seg til partikler, og jo bedre vannet renses for partikler, jo større mengder av disse miljøgiftene vil bli renses. Sigevannet fra Årødalen avfallsdeponi føres til kommunalt kloakknnett som renses i RA2 Nøysomhet og føres ut i Moldefjorden. Resipientundersøkelse som ble foretatt i regi av kommunen sommeren 2012 viser at området rundt utslippsledningen er noe påvirket av nærings salt, men likevel i kategorien god. Miljøkvaliteten i vannforekomsten vurderes totalt som *meget god* til *god*. Det er liten fare for at det skal skje en forringelse av selve vannforekomsten, men utviklingen blir regelmessig kontrollert. Det er ikke registrert truede arter eller naturtyper i området ved utslippspunktet. Det er registrert truede sjøfugler på øyene sør for utslippspunktet og den viktige naturtypen ålegrassamfunn nord for utslippspunktet, men en regner ikke at disse kan bli påvirket av utslippet. Miljøgifter vil imidlertid kunne være et problem uansett resipient, og det er satt et nasjonalt mål om å stanse bruk og utslipp av prioriterte miljøgifter innen 2020. Vi regner med at samfunnet vil fortsette å utvikle seg i riktig retning der vi får mindre villfyllinger og mer avfallsmasser til deponi. For å få full gevinst for at forurenset jord og andre forurensede masser legges på lovlig deponi er det rimelig at sigevannet renses.

For Årødalen avfallsdeponi er det krav til at sigevannet skal gjennomgå rensning bestående av luftet reaktor, to-media sandfilter og membranrenseanlegg basert på omvendt osmose. Virksomhetens renseanlegg har en teoretisk kapasitet på 100 m³ med sigevann i døgnet, med to utjevningstanker hver av 1000 m³. Sigevannstilførsel utover dette tillates å gå i overløp med påslipp til kommunalt nett. Sigevannsmengden på deponiet ligger på rundt 100 000 m³ i året (121 015 m³ i 2015). Den teoretiske rensekapasiteten tilsier at maks. 36 500 m³ av denne mengden kan renses dersom utjevningstankene er tilstrekkelig store. Rensegraden er imidlertid ekstremt høy på det vannet som gjennomgår rensing og det totale utslippet av miljøgifter gjennom renses og urenses vann reduseres dermed kraftig. Det kan imidlertid bli aktuelt å skjerpe kravet til andel sigevann som må gjennomgå rensing i framtiden.

Mengden sigevann fra deponiet som har gjennomgått rensing på virksomhetens anlegg har vært langt under den teoretiske mengden på 36 500 m³. Den har ligget mellom 10 000 m³ og 20 000 m³ de siste årene. Fylkesmannen mener at nødvendig overløp fra renseanlegget ved planlagt vedlikehold skal være tillatt. Virksomheten skal jobbe systematisk for å redusere uplanlagte driftsstopp. Vi ser at dette vil få økonomiske konsekvenser men mener dette er et rimelig krav i forhold til risikopotensialet for spredning av miljøgifter.

Det er satt krav til overvåking av metanemisjon fra deponiets overflate og ledningsanlegg m.m. i vilkår 9.4. Dette mener vi er et nødvendig krav for å ha kontroll med emisjon av metangass, og for å kunne sette inn tiltak dersom ikke deponiet fungerer som det skal.

Konklusjon

Fylkesmannen i Møre og Romsdal endrer tillatelse nr. 2010.0094.T til drift av deponi i medhold av *Lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) § 18. Endringene er gjort for at tillatelsen skal være best mulig tilpasset til dagens- og framtidige forhold. Vilkårene er også oppdatert med tanke på mest mulig enhetlig praksis i forhold til samme type virksomheter og annen industri.

Den reviderte tillatelsen omfatter nå kun selve driften av deponiet. Sortering og etterbehandling av blandet avfall, mellomlagring av avfall, kverning, gjenvinningsstasjon med mottak for farlig avfall og kompostering av oljeholdig avfall vil likevel være tillatt fram til det gis nye, oppdaterte tillatelser til disse aktivitetene.

Varsel om gebyr

Vi viser til kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen for vår konsesjonsbehandling fra forskrift om begrenning av forurensing (forurensningsforskriften). Vi varsler at virksomheten skal betale kr 23 400,- i gebyr for endringen av tillatelsen, iht. sats 1 i § 39-5.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av tillatelsen, møter og korrespondanse med dere, samt endelig ferdigstillelse av den endrede tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner i hos Fylkesmannen inngår også. Utviklingsoppgaver for å forbedre ordlyd og lignende i tillatelsen er ikke regnet med. Samlet ressursbruk blir da i underkant av 2 ukeverk.

Vedtaket om gebyr vil bli fattet før faktura blir sendt ut av Miljødirektoratet. I vedtaket vil det bli opplyst om klageadgang. Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal innen 2 uker, jf. forvaltningsloven § 16. Vedtaket om gebyr vil bli fattet før utsendelse av faktura, og vedtaket vil kunne påklages.

Forurensningsforskriften er tilgjengelig på www.lovdato.no. Papirversjon av forskriften kan fås ved henvendelse til Fylkesmannen.

Klageadgang

Vedtaket om endret tillatelse kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Enkelte øvrige vilkår har nå fått ny ordlyd eller er tydeliggjort, uten at det innebærer noen nye forpliktelser for bedriften. De er derfor ikke påklagbare.

Informasjon til allmenheten om tillatelsen

Fylkesmannen i Møre og Romsdal vil kunngjøre vedtaket på sine nettsider
www.fylkesmannen.no/mr.

Kopi av dette brevet med vedlegg er sendt til Molde kommune.

Med hilsen

Linda Aaram (e.f.)
miljøverndirektør

Anne Melbø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Vedlegg

- 1 Tillatelse til drift av deponi etter forurensningsloven for Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap (RIR)

Kopi med vedlegg:

Molde kommune Rådhusplassen 1 6413 MOLDE

Tillatelse til drift av deponi etter forurensningsloven for Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap (RIR)

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16 og endret i medhold av § 18, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-7. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 13. Kravene i tillatelsen, sammen med krav gitt i avfallsforskriften kapittel 9 med vedlegg, regulerer de forholdene som en mener har de største miljømessige konsekvensene.

Tillatelsen er gitt 29.07.2010 med endringer av 05.04.2016 og erstatter tillatelse av 18.01.1996, med endringer av 26.10.20001 og 02.06.2006.

Hvis bedriften ønsker endringer i driften som kan ha miljømessig betydning må dette avklares skriftlig med Fylkesmannen på forhånd. Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Virksomhetsdata

Eier av anlegg	Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap (RIR)
Postadresse	Årøsetervegen 56
Kommune og fylke	Molde, Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	976 675 274
Gårds- og bruksnummer	33/154
NACE-kode og bransje	38.2 Behandling og disponering av avfall
NOSE-kode(r)	109.04.04 Land filling
Deponikategori	Kategori 2 – Deponi for ordinært avfall
Kategori for virksomheten ¹	5.4 Fyllplass som har en samlet kapasitet på over 25 000 tonn

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2010.0094.T	1502.0045.01	2

Tillatelse gitt: 29.07.2010	Endringsnummer: 1	Sist endret: 05.04.2016
Linda Aaram (e.f.) miljøverndirektør		
Anne Melbø fagansvarlig		
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.</i>		

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannens arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Innhold

1. Rammer for tillatelsen	3
2. Generelle vilkår	3
2.1. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	3
2.2. Plikt til forebyggende vedlikehold	3
2.3. Tiltak ved økt forurensningsfare	3
2.4. Internkontroll	4
2.5. Krav til kompetanse	4
2.6. Informasjon til kunder	4
2.7. Effekter av klimaendringer	4
2.8. Nærmiljøtiltak	4
2.9. Oljeholdig avløpsvann	5
2.10. Overflatevann	5
3. Særskilte vilkår for drift av deponi	5
3.1. Behandling av avfall før deponering	5
3.2. Krav til deponering av særskilte fraksjoner	5
3.3. Registrering og kontroll ved mottak av avfall	6
3.4. Beskyttelse av jord og vann	6
3.5. Sigevannshåndtering	7
3.6. Utslippssted for sigevann	7
3.7. Deponigass	7
3.8. Oppfylling	7
3.9. Drift	8
3.10. Trinnvis avslutning	8
3.11. Endelig avslutning og etterdrift	8
4. Grunnforurensning og forurensede sedimenter	9
5. Kjemikalier	9
6. Støy	10
7. Energi	10
7.1. Energistyringssystem	10
7.2. Utnyttelse av overskuddsenergi	10
8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	10
8.1. Miljørisikoanalyse	10
8.2. Forebyggende tiltak	11
8.3. Etablering av beredskap	11
8.4. Varsling av akutt forurensning	11
9. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen	11
9.1. Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse	11
9.2. Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann	11
9.3. Kvalitetssikring av målingene	12
9.4. Overvåking av deponigass	12
9.5. Rapportering til Fylkesmannen	12
10. Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen	12
11. Utskifting av utstyr	13
12. Eierskifte	13
13. Finansiell garanti og kostnadsdekning	13
14. Tilsyn	13

1. Rammer for tillatelsen

Tillatelsen gjelder forurensning fra drift av deponi for avfall i kategori 2: *Deponi for ordinært avfall*.

Tillatelsen gjelder deponi på gnr. 33/154 i Molde kommune. Tillatelsen gjelder en årlig mengde avfall deponert på inntil 4 000 tonn ordinært, uorganisk avfall og inntil 1 000 tonn farlig avfall med utlekkingspotensial som ikke overskrider grenseverdiene i vedlegg II punkt 2.3.1 til avfallsforskrifta kapittel 9. Avfall som lett kan gjenvinnes skal ikke deponeres.

Tillatelsen gjelder til tilgjengelig deponivolum er fylt opp. Oppdatert plan for deponivolum skal sendes fylkesmannen innen 01.03.2017.

Tillatelsen omfatter ikke deponering av masser som består av syredannende bergarter.

Fylkesmannen forutsetter at virksomheten til enhver tid har sikret at arealbruk og oppfyllingshøyde er i samsvarer med plan- og bygningslovens bestemmelser.

Denne tillatelsen gjelder kun deponering av avfall. Andre aktiviteter med avfall er kun tillatt dersom virksomheten har egne tillatelser for denne typen aktivitet.

2. Generelle vilkår

2.1. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy og forurenset sigevann, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt spesifikke grenser for. Dette gjelder særskilt for utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1 til denne tillatelsen.

2.2. Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7³)

2.3. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår 8.4.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.4. Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁴. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

2.5. Krav til kompetanse

Virksomheten skal ha tilstrekkelig kunnskap om avfallet og regelverket til å kunne vurdere om avfallet kan deponeres uten at det oppstår ulovlige utslipp eller fører til skader på miljøet. Bedriften skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer asbest og annet farlig avfall i bedriften skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

2.6. Informasjon til kunder

Virksomheten skal gi kundene forsvarlig informasjon om hvilke typer avfall som er tillatt å deponere på anlegget.

2.7. Effekter av klimaendringer

Virksomheten skal vurdere hvordan mulige effekter av klimaendringer, som for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør, vil innvirke på deponiet. Eksempelvis hvordan dette påvirker sigevannrensing, gassanlegg og eventuell endring i geologisk stabilitet. Vurderingen skal inngå i virksomhetens internkontroll.

2.8. Nærmiljøtiltak

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av deponidriften reduseres til et minimum.

Flygeavfall skal begrenses mest mulig, blant annet ved oppsetting av gjerde eller fangnett med tilstrekkelig høyde. Om nødvendig må virksomheten sørge for opprydning i berørte områder.

Lukt og støv fra deponiet skal til enhver tid være så lav at eksisterende boligområder og offentlige områder ikke blir nevneverdig sjenert. Om nødvendig må lukt- og støvreduserende tiltak iverksettes straks.

Deponiet skal, der hvor det er relevant for å redusere naboers sjenanse av anlegget, skjermes mot innsyn.

Deponiet skal være sikret mot adgang for uvedkommende og være utilgjengelig utenom anleggets åpningstider.

⁴ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.9. Oljeholdig avløpsvann.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder, vask av biler eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet, slik at oljekonsentrasjonen ikke overstiger 50 mg/l. Utslipppet skal kobles til kommunalt nett. Nedstrøms for oljeutskilleren skal det være en inspeksjons- og kontrollkum som gir muligheter for å ta prøver av avløpsvannet uten at det er nødvendig å stige ned.

Bedriften skal gjennomføre kontrollmålinger av oljeinnholdet i utslippet fra oljeutskilleren e.l. rensenretning. Formålet med målingene er å dokumentere at kravet overholdes.

2.10. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Overflatevannet skal ikke blandes inn med sigevannet.

3. Særskilte vilkår for drift av deponi

3.1. Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet før deponering jf. avfallsforskriften kapittel 9, § 9-6. Behandlingen skal blant annet sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overstiger forskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i vedlegg II.

Deponering av ristgoods og sand fra sandfang:
Avfallet skal være avvannet før mottak til deponering.

Deponering av slam fra oljeutskillere:
Slam fra oljeutskillere må være avvannet og kompostert før mottak til deponering.

3.2. Krav til deponering av særskilte fraksjoner

Farlig avfall som omfattes av denne tillatelsen:
Avfallet skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål. Ulike avfallsfraksjoner skal ha egne celler og cellene skal være avmerket på kart. Avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Det skal være etablert rutiner som sikrer at deponiet fører kontroll med dette og at videre behandling av deklarasjonsskjemaer skjer på forskriftsmessig måte. I tillegg til at utlekkingspotensialet ikke skal overskride grenseverdiene i vedlegg II punkt 2.3.1 til avfallsforskriften kapittel 9, må det gjøres en konkret risikovurdering med beregning av den totale mengden som vil lekke ut av fraksjonen som mottas.

Deponering av gips:
Gips som lett kan gjenvinnes skal ikke deponeres. Gipsavfall skal deponeres i celler der det ikke mottas avfall som overstiger 5 % TOC. Gipsavfallet kan heller ikke overstige 5 % TOC.

Deponering av asbest:
Cellen for asbest skal være avmerket på kart, med klar avgrensning for cellen. Asbest skal legges innenfor den markerte grensen med god margin. Ellers gjelder kriteriene i punkt 2.3.3 i vedlegg II til avfallsforskriften kapittel 9.

3.3. Registrering og kontroll ved mottak av avfall

Alt avfall som deponeres skal registreres og loggføres før deponering jf. § 9-12 i avfallsforskriften. Registreringen skal tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om forskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i tråd med tillatelsen.

Mottakskontrollen skal minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, jf. § 9-11. Bedriften plikter å føre en prøvekontroll utover kravet til stikkprøvekontroll der det foreligger en mistanke om at avfallet som ønskes deponert kan inneholde avfall i strid med avfallsforskriften kapittel 9 og denne tillatelsen.

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates deponert, skal avfallet avvises for deponering. Dette gjelder også dersom dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere avfallet opp mot mottakskriteriene. All avvisning av avfall skal loggføres og må meldes til forurensningsmyndigheten jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 1.4.

Dokumentasjon på mottatt avfall, både for den enkelte leveranse (mengde, type og produsent), sammendrag av basiskarakterisering og eventuell resultat av verifikasjon skal oppbevares i hele deponiets levetid, inkludert etterdriftsfasen.

3.4. Beskyttelse av jord og vann

3.4.1. Tiltak for å redusere sigevannsmengden

Minst mulig sigevann skal dannes i et deponi utover den vannmengden som trengs for å opprettholde en eventuell gassproduksjon. Det skal være størst mulig grad av oppsamling av det sigevannet som likevel oppstår.

Virksomheten skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og om nødvendig iverksette tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet. Rent overflatevann fra tilstøtende arealer eller innsig av rent grunnvann skal ikke tilføres sigevannsnettet, men ledes separat utenom deponiet.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiet. Deponiets nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger.

3.4.2. Tiltak mot utlekking av sigevann

Deponiet skal oppfylle kravene til dobbel bunntetting i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3.

Det er en forutsetning at de metoder som benyttes for å etterkomme bunntettingskravene kan betraktes som BAT (beste tilgjengelige teknikker).

Deponiområdene som var tatt i bruk før 03.05.2005 fikk innvilget dispensasjon fra kravene til dobbel bunntetting iht. vedtak av 03.05.2005.

3.5. Sigevannshåndtering

Sigevann fra alle deponiceller som er i bruk til deponering av avfall og avsluttet deponiareal skal samles opp før rensing og utslipp til resipient. Så langt det er teknisk og økonomisk mulig skal kun sigevann av liknende kvalitet og karakter sammenblandes.

Oppsamlingssystemet skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping.

Sigevannet skal gjennomgå rensing bestående av:

1. Luftet reaktor som sørger for overføring av jern fra løst til partikulær form
2. To-media nedstrøms sandfilter som sørger for uttak av suspendert stoff inkludert partikulært jern
3. Membranrenseanlegg basert på omvendt osmose

Virksomhetens renseanlegg har en teoretisk kapasitet på 100 m³ med sigevann i døgnet, med to utjevningstanker hver av 1000 m³. Sigevannstilførsel utover dette tillates å gå i overløp med påslipp til kommunalt nett. Nødvendig overløp fra renseanlegget ved planlagt vedlikehold er også tillat.

3.6. Utslippssted for sigevann

Bedriften skal føre sitt sigevann inn på offentlig avløpsnett med utslipp i Moldefjorden i henhold til de krav som stilles for slikt påslipp⁵.

3.7. Deponigass

Deponigass skal samles opp fra deponiceller der det er gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Gassen skal primært energiutnyttes, og som et minimum fakles av. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres og bygges for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets størrelse og forventet/beregnet gasspotensial. Anlegget skal til enhver tid (døgnkontinuerlig) drives optimalt for å oppnå et miljømessig best mulig gassuttak. Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en slik måte at helse- eller miljøfare ikke oppstår. Eventuelt opphør av gassuttak må godkjennes av Fylkesmannen i forkant.

Der det ikke er noen gassproduksjon som muliggjør etablering av gassanlegg, skal det i stedet etableres biofilter etter en nærmere angitt plan.

Den driftsansvarlige skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass og om nødvendig iverksette avbøtende tiltak.

3.8. Oppfylling

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres samt at faren for setninger reduseres. Avfallet skal deponeres i celler og slik at det areal som er i bruk blir så lite som mulig.

Komprimeringsgrad og frekvens på tildekkingen av avfallet skal tilpasses avfallstype i forhold til risiko for miljøulemper, betydning for deponiets gassproduksjon og klimatiske forhold. Dette skal være konkretisert i bedriftens driftsrutiner.

Masser som benyttes til midlertidig tildekking av avfallet skal være egnet til formålet.

⁵ Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp

Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponiet både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

3.9. Drift

Det skal være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet i driftsfasen. Disse skal sikre at kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen overholdes.

Eventuelle endringer som foretas ved oppfyllingen av deponiet ift. innsendt oppfylingsplan må varsles Fylkesmannen.

3.10. Trinnvis avslutning

Før en celle avsluttes skal bedriften ha vurdert hvor tett toppdekket skal være.

For celler som inneholder organisk avfall, skal utformingen av toppdekket sikre at det skjer en tilstrekkelig vanntilførsel til å opprettholde nedbrytningsprosessene i deponiet og oppsamling av produsert gass, samtidig som utvasking av stoffer begrenses til et minimum. Det skal legges til rette for biologisk metanoksidasjon i lekkasjepunkter og som supplement til ordinær gassoppsamling.

Celler uten organisk avfall, men med risiko for utvasking av forurensende stoffer, skal ha et toppdekke med et tettingslag bestående av 0,5-1 m leire med en hydraulisk konduktivitet på 1×10^{-9} m/sek eller lavere, eller en kunstig membran.

Toppdekke er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. Utformingen av toppdekket skal hindre erosjon og tilpasses etterbruken av arealene.

3.11. Endelig avslutning og etterdrift

Når omsøkt deponivolum er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger er gyldig, skal deponiet avsluttes med mindre det gis tillatelse til å utvide deponiet. Virksomheten har også ansvar for etterdrift av anlegg og installasjoner i minst 30 år etter avslutning.

Senest 1,5 år før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal bedriften legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift. Planen skal blant annet omfatte et revidert overvåkingsprogram for vann og deponigass i etterdriftsfasen samt angi en endelig utforming og etterbruk av deponiet. Planen må ta høyde for etterfylling pga. setninger og fortsatt drift av anlegg for behandling av gass og/eller sigevann.

Deponioverflaten skal ha en konveks form. Toppdekket skal utformes iht. vilkår 3.10. i denne tillatelsen. For celler avsatt til deponering av asbest, skal det endelige toppdekket være egnet til å hindre spredning av fibre. Det skal treffes hensiktsmessige tiltak for å begrense mulig bruk av området etter at deponiet er avsluttet, for å unngå at mennesker kommer i kontakt med avfallet.

Vekstsjiktet (dvs øverste del av toppdekket) skal kun bestå av rene masser. Dersom arealet skal benyttes til jord- eller skogbruk, må vekstsjiktet være dypt nok til å tåle pløying eller annen jordbearbeiding.

Tilsåing/beplantning skal skje umiddelbart etter at et område er endelig avsluttet.

Før deponiet avsluttes og lukkes, skal Fylkesmannen varsles. Fylkesmannen skal gjennomføre en sluttinspeksjon på deponiet før det avsluttes iht. avslutningsplanen. På bakgrunn av sluttinspeksjonen kan Fylkesmannen fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

4. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁶ eller Fylkesmannen. Dersom det søkes kommunen om en slik godkjenning skal Fylkesmannen varsles.

5. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.4 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁷

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁸

⁶ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁷ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁸ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

6. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 L _{den}	50 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere.

L_{evening} er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 23-07.

L_{night} er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

7. Energi

7.1. Energistyringssystem

Virksomheten skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard og inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.4.

7.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av all aktivitet knyttet til deponiet. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år.

8.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁹. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

9. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

9.1. Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse

Virksomheten skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

På bakgrunn av resultater fra øvrig overvåking, skal virksomheten utarbeide et vannbalanseregnskap for siste kalenderår. Meteorologiske data som er nødvendig for dette skal samles inn på deponiet eller fra en nærliggende meteorologisk stasjon med tilsvarende nedbørsforhold.

9.2. Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann

Bedriften skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann i henhold til avfallsforskriftens kap.9 vedlegg III og Miljødirektoratets veileder TA 2077/2005. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

For sigevann og overflatevann skal det tas blandprøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking.

Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets driftsfase fremgår av tabellen:

Overvåkingstema	Frekvens
Sigevannsmengde	Kontinuerlig
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis
Sigevannsedimentets sammensetning	Årlig
Overflatevannets sammensetning	Kvartalsvis
Grunnvannsnivå	Kvartalsvis

⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Grunnvannets sammensetning	Kvartalsvis
Utvidet prøvetaking sivevann og -sediment	Hvert femte år

Det er bedriften som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Overvåkingsprogrammet skal verifisere avgrensningen av deponiets påvirkningsområde.

Effekt av eventuelt lokalt renseanlegg for sivevann skal dokumenteres. Det forutsettes at bedriften utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning.

Virksomheten er også pliktig til å sørge for at resultat av all overvåking vurderes av faglig sakkyndig. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, er bedriften også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene skal kunne forevises forurensningsmyndigheten på forespørsel.

9.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.

9.4 Overvåking av deponigass

Metanemisjonen fra deponiets overflate skal kontrolleres minimum en gang i året og utbedringer av toppdekket skal foretas etter behov. Ledningsanlegg og kummer for overvann, vann, spillvann skal kontrolleres en gang i året for deponigass. Ved konsentrasjoner over 1 % metan (CH₄) skal det gjennomføres tiltak for å hindre spredning.

Uttak av deponigass og innhold av metan skal måles kontinuerlig. Overvåkingen av deponigassuttaket skal for øvrig tilpasses kravene til rapportering jf. vilkår 9.5.

9.5. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere overvåkingsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Som vedlegg i AltInn skal det foreligge en rapport som inneholder en vurdering av resultatene og eventuelle behov for tiltak.

10. Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen

Data som fremskaffes ved overvåking i vannforekomster, som for eksempel i elver og grunnvann, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat,

som finnes på <http://vanmiljokoder.klif.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vanmiljø kodeverk.

Der det pågår overvåking i regi av Fylkesmannen eller vannregionmyndighet må virksomheten bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

11. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

12. Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

13. Finansiell garanti og kostnadsdekning

Bedriften skal ha etablert en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles. For øvrig vises det til veileder TA-2150/2006 om finansiell garanti for avfallsdeponier.

14. Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1: Liste over prioriterte miljøgifter, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclohexan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5